

Crna Gora
Javna ustanova Osnovna škola
“Štampar Makarije”
Podgorica

ETIČKI KODEKS

Broj: 603/26-1052/1

Podgorica, 07. maj 2026. godine

Na osnovu člana 76 stav 1 tačka 4 Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju („Službeni list RCG“, br. 64/02, 31/05 i 49/07 i „Službeni list CG“, br. 45/10, 40/11, 45/11, 36/13, 39/13, 47/17, 59/21, 146/21, 3/32, 84/24 i 89/25) i člana 17 tačka 5 Statuta, Školski odbor JU Osnovne škole „Štampar Makarije“ u Podgorici, na sjednici održanoj 07. maja 2026. godine, donio je

ETIČKI KODEKS JU OŠ „ŠTAMPAR MAKARIJE“ u PODGORICI

Sadržaj:

I UVOD

II PREAMBULA

III OSNOVNA NAČELA

IV NEPRIHVATLJIVA PONAŠANJA

V PROFESIONALNA PRAVA I ODGOVORNOSTI

VI KONTROLNI MEHANIZMI

I UVOD

Etički kodeks JU OŠ “Štampar Makarije” u Podgorici predstavlja skup vrijednosti, smjernica i model ponašanja kojeg su svi zaposleni škole dužni pridržavati se.

Cilj Etičkog kodeksa je podsticanje razumijevanja i prihvatanje temeljnih načela moralno opravdanog ponašanja, te njihova primjena u školi. Etički kodeks nastoji afirmirati i promovirati vrijednosti koje su specifične za obrazovnu-vaspitnu djelatnost.

Etički kodeks podložan je stalnim promjenama u skladu sa razvojem i razumijevanjem etičkih vrijednosti u specifičnom društvenom kontekstu.

Etički kodeks se sastoji od Uvoda, Preambule, Opštih odredaba, Temeljnih načela, Neprihvatljivog ponašanja, Profesionalnih prava i odgovornosti te Kontrolnih mehanizama.

JU OŠ “Štampar Makarije” Podgorica dužna je upoznati sve zaposlene s Etičkim kodeksom. Nepoznavanje ili nerazumijevanje etičkih standarda ne opravdava neetičko ponašanje.

II PREAMBULA

JU OŠ “Štampar Makarije” u kontinuitetu radi na savjesnom i dosljednom ispunjavanju svoje obrazovno-vaspitne uloge u društvu, zaštititi i unapređivanju slobode pojedinca, te promovisanju načela etičkog i profesionalnog postupanja.

U skladu s tim uvjerenjima od svih zaposlenih u JU OŠ “Štampar Makarije” očekuje se lojalnost najvišim etičkim vrijednostima poštenja, pravednosti, odgovornosti i međusobnog poštovanja.

Etički kodeks promoviše standarde kojima se štite i ističu prava, te osigurava pravedno i jednako postupanje prema svakom zaposlenom u školi.

Poštovanjem Etičkog kodeksa, prilikom obavljanja svojih dužnosti, zaposleni čuvaju ugled i dostojanstvo svoje profesije, te se odgovorno, etički i s poštovanjem odnose prema drugima.

III OSNOVNA NAČELA

1. JU OŠ “Štampar Makarije” svakom zaposlenom u školi mora osigurati sva prava zagarantovana Ustavom i pozitivnim propisima Crne Gore.
2. Svi zaposleni trebaju biti poštovani kao osobe u skladu sa zajamčenim pravima koja proizlaze iz poštovanja njihovog života, integriteta i dostojanstva.

3. Svi zaposleni imaju obaveze i odgovornosti prema drugima u smislu odgovornog ponašanja i dužnog poštovanja.
4. Svaki zaposleni je dužan ponašati se u skladu sa načelima jednakosti i pravednosti, na način da su isključeni svi oblici diskriminacije, ponižavanja, zlostavljanja, uznemiravanja ili iskorištavanja.
5. Zaposleni ne smiju zloupotrijebiti svoj autoritet i ne smiju dopustiti da lični interesi i odnosi rezultiraju situacijama koje mogu uticati na objektivno prosuđivanje, te etičko i profesionalno obavljanje radnih obaveza.
6. Škola je dužna da svim zaposlenima osigura jednake uslove za ostvarivanje profesionalnih obaveza, iskazivanja intelektualnih sposobnosti i napredovanja.
7. Od zaposlenih se očekuje da odgovorno, savjesno, profesionalno i etički ispunjavaju sve svoje obaveze jednih prema drugima, prema učenicima/učenicama, roditeljima i trećim licima koja borave u školi, te da u svom djelovanju koriste načela ljubaznosti, objektivnosti, nepristranosti, razboritosti i tolerancije.
8. Zaposni su dužni poštovati kriterijume stručnosti, i s tim u vezi se stalno usavršavati.
9. Zaposleni su dužni podsticati i održavati saradnju u međusobnim odnosima, te nastojati učinkovito iskorištavati resurse škole i djelovati na njihovom povećavanju.
10. Od svih zaposlenih se očekuje postupanje u duhu zajedništva, djelovanje u vanškolskim aktivnostima koje neće biti u sukobu s njihovim profesionalnim obavezama u školi, niti će štetiti tim obavezama.
11. Od svih zaposlenih u školi se očekuje poštovanje pravnih propisa i pravnih postupaka koji se odnose na njihove obaveze.

IV NEPRIHVATLJIVA PONAŠANJA

1. Diskriminacija

Nedopustivim se smatra svaki oblik neposredne i posredne diskriminacije utemeljen na religiji, etničkoj i nacionalnoj pripadnosti, rasi, polu, imovinskom stanju, porijeklu, porodičnom i bračnom statusu, trudnoći, porodičnim obavezama, godinama, invalidnosti, tjelesnom izgledu, političkom opredjeljenju i zdravstvenom stanju.

Isključivi kriterijumi vrednovanja i napredovanja smiju biti stručnost, postignuti rezultati u obavljanju određene vrste radnih zadataka, sposobnost i profesionalne zasluge.

2. Uznemiravanje

Nedopustivim se smatra svako uznemiravanje utemeljeno na religiji, etničkoj i nacionalnoj pripadnosti, rasi, polu, imovinskom stanju, porodičnom i bračnom statusu, trudnoći, porodičnim obavezama, godinama, invalidnosti, tjelesnom izgledu, političkom opredjeljenju i zdravstvenom stanju.

Ovim Etičkim kodeksom uznemiravanjem se smatra svako neprimjereno ponašanje prema drugoj osobi koje ima za cilj ili jeste povreda ličnog dostojanstva, koje ometa obavljanje radnih zadataka ili smanjuje kvalitet života te osobe, na način da je ponižava, vrijeđa ili zastrašuje.

Stanje intoksikacije alkoholom ili drugim sredstvima ne može se smatrati olakšavajućim okolnostima u slučajevima uznemiravanja.

3. Seksualno uznemiravanje

Seksualno uznemiravanje je nedopustivo ponašanje koje karakteriše izostanak pristanka ili odbijanje druge strane, a uključuje: ponavljano neželjeno upućivanje verbalnih i fizičkih prijedloga seksualne namjere drugoj osobi, seksualno napastvovanje, ponavljano neželjeno iznošenje šala ili seksualno obojenih primjedbi, ruganje i ismijavanje, izlaganje seksualno uvredljivom ili uznemirujućem materijalu, zahtijevanje seksualnih usluga.

Nedopustivim se smatra svaki pokušaj osobe koja ima poziciju autoriteta uslovljavanje svog djelovanja ili nedjelovanja seksualnim uslugama.

Seksualno uznemiravanje je nedopustivo jer stvara neprihvatljivo radno i obrazovno okruženje.

Neprihvatljivim se smatra i svako vršenje pritiska na osobu koja je odbila ili prijavila takvu vrstu ponašanja.

Neprihvatljivim ponašanjem smatra se i zanemarivanje prijave seksualnog uznemiravanja u smislu odlaganja ili neispitivanja prijavljenog seksualnog uznemiravanja.

4. Objektivnost i nepristranost

Zaposleni u školi su dužni biti pravedni i ne smiju dopustiti da na njihovu objektivnost utiču predrasude bilo koje vrste.

Svi zaposleni u školi trebaju ustrajati na nepristrasnom stavu, naročito kada su u pitanju prava pojedinaca ili manjinskih skupina.

V PROFESIONALNA PRAVA I ODGOVORNOSTI

1. NORME (ODNOS) PREMA UČENICIMA/UČENICAMA

Etički kodeks JU OŠ "Štampar Makarije" u Podgorici definiše prava i odgovornosti u odnosu nastavnika, vaspitača i stručnih saradnika u školi prema učenicima/učenicama.

Svi učenici JU OŠ "Štampar Makarije" jednaki su u svojim pravima (ljudska prava, dječja prava), dužnostima i odgovornostima.

Nastavnici, vaspitači i stručni saradnici trebaju u odnosu prema učenicima/učenicama:

- Poštovati različitost i individualnost (uvažavati i prihvatati njihove različite potrebe, osobine ličnosti, uslove života u porodičnom domu i td.);
- Njegovati individualni pristup svakom djetetu;
- Razvijati samokritičnost kod učenika i podsticati njihovo kritičko i argumentovano mišljenje;
- Kontinuirano voditi brigu o intelektualnom i moralnom razvoju učenika;
- Pomagati učenicima/učenicama da učinkovito koriste sve dostupne izvore znanja (enciklopedije, časopise, internet, TV...);
- Njegovati saradničke odnose među učenicima;
- Razvijati kod učenika/učenica humane vrijednosti;
- Razvijati kod učenika/učenica stav da je korupcija društveno zlo;
- Objektivno, pravedno, otvoreno, pravovremeno vrednovati učenička postignuća u cilju njihovog svestranog razvoja.

2. *NORME (ODNOS) PREMA NASTAVI (PROFESIJI)*

Etičkim kodeksom nastavnici, vaspitači i stručni saradnici JU OŠ "Štampar Makarije" se obavezuju da će:

- Poštovati svoju struku i svoje radno mjesto;
- Podsticati humane vrijednosti i savjestan odnos prema radu;
- Kvalitetno se pripremati za svakodnevni rad;
- Podsticati kreativnost, timski rad, vannastavne aktivnosti, projekte i druge oblike podučavanja;
- Koristiti savremene didaktičke metode i strategije podučavanja;
- Koristiti savremenu nastavnu tehnologiju uvažavajući njene metodičke vrijednosti;
- Konstantno i aktivno se stručno usavršavati.

3. *NORME (ODNOS) PREMA KOLEGAMA*

Etičkim kodeksom JU OŠ "Štampar Makarije" u Podgorici svi zaposleni škole se obavezuju da će:

- Podsticati saradničke odnose;
- Podržavati timski rad i saradnju;
- Usmjeravati mlađe kolege i pomagati im;
- Prihvatiti dobronamjernu i argumenovanu kritiku koja doprinosi boljitku rada i ustanove;

- Njegovati ljubaznost, uljudnost i otvorenost u komunikaciji;
- Voditi brigu o profesionalnom pristupu radu;
- Njegovati jednakost svih zaposlenih u pravima i obavezama;
- Dosljedno sprovoditi zajednički dogovorene odluke;
- Čuvati poslovnu tajnu.

4. ODNOS PREMA LOKALNOJ ZAJEDNICI

Etičkim kodeksom JU OŠ "Štampar Makarije" u Podgorici svi zaposleni škole obavezuju se da će:

- Razvijati i njegovati ravnopravan odnos prema svim članovima društvene zajednice;
- Podsticati slobodu izražavanja u međusobnoj komunikaciji;
- Podsticati roditelje na što bolju saradnju;
- Uključivati roditelje u život škole kao aktivne saradnike u pojedinim aktivnostima;
- Pravovremeno i što potpunije informisati roditelje o svim važnijim događanjima u školi;
- Podsticati nenasilno rješavanje problema svih subjekata;
- Podsticati dobru saradnju sa lokalnom samoupravom;
- Njegovati običaje lokalne sredine i djecu senzibilisati za njihovo očuvanje i predaju;
- Korektno predstavljati instituciju i razlikovati vlastite stavove od stavova institucije u kojoj se radi;
- Moralno se ponašati, te odgovorno i profesionalno raditi.

5. PROFESIONALNO NAPREDOVANJE

Škola treba da osigura svim zaposlenim škole jednake uslove za napredovanje.

Procjena uspješnosti profesionalne kompetencije i ostvarivanja profesionalnih obaveza treba biti objektivna, nepristrana i utemeljena na definisanim kriterijumima, odnosno na profesionalnoj stručnosti, profesionalnim zaslugama i rezultatima u obavljanju zadataka propisanih radnim mjestom.

6. PRIMANJE POKLONA I DRUGIH DOBARA

Zaposleni u školi ne smiju tražiti poklone, podsticati darivanje niti primati poklone, bilo za sebe ili neku drugu osobu, za koje postoji pretpostavka da će posredno ili neposredno uticati na njihovu objektivnost, ispunjavanje profesionalnih obaveza, te poštovanje profesionalnih prava i dužnosti.

Obaveza je svih zaposlenih u školi otklanjati svaki pokušaj korupcije.

7. JAVNO NASTUPANJE

U svim oblicima javnih nastupa i djelovanja u kojima predstavlja JU OŠ "Štampar Makarije" u Podgorici, zaposleni iznose stavove škole u skladu s propisima, dobijenim ovlaštenjima, stručnim znanjem i odredbama Etičkog kodeksa. Pri iznošenju stavova škole kao i svojih ličnih stavova, zaposleni škole paze na ugled škole, lični ugled i ugled svog zanimanja.

8. ODGOVORNOST PREMA ŠKOLI

Profesionalne djelatnosti zaposlenih škole trebaju, što je moguće više, doprinosti ostvarenju zadataka škole. U tom smislu ne odobrava se:

- namjerno ometanje aktivnosti koje škola sprovodi ili podržava;
- bilo koja vrsta djelovanja (lobiranje, zlouporaba pozicije autoriteta i td.) kojoj je cilj stvaranje povlašćene pozicije pojedinca i skupina na štetu objektivnih kriterijuma;
- upotreba školske imovine ili pogodnosti za lične, komercijalne, političke ili religijske svrhe bez posebnog odobrenja;
- kršenje kućnog reda škole;
- podsticanje drugih članova društvene zajednice na nepoštovanje školskih pravila;
- namjerno predstavljanje ličnih stavova kao službenog stava škole radi sticanja lične koristi ili ostvarivanja ličnih interesa.

VI KONTROLNI MEHANIZMI

1. PRITUŽBE NA NEPOŠTOVANJE ETIČKOG KODEKSA i NADLEŽNOST ETIČKOG ODBORA

Učenici/učenice, roditelji i zaposleni mogu se obratiti direktoru škole ili Etičkom odboru pisanom pritužbom ili prigovorom u slučaju da smatraju da je došlo do povrede odredaba Etičkog kodeksa odnosno u slučajevima kada se ne poštuju odredbe Etičkog kodeksa.

Etički odbor se bira svake školske godine i čine 3 člana i to: jedan iz reda nastavnika i jedan od stručnih saradnika (biraju se na sjednici Nastavničkog vijeća) i predsjednik sindikalne organizacije, koji je ujedno i predsjednik Etičkog odbora.

Etički odbor pokreće postupak:

- po dobijenoj pritužbi ili prigovoru zbog povrede Etičkog kodeksa ili
- po inicijativi direktora škole zbog povrede Etičkog kodeksa.

U Inicijativi za pokretanje postupka za utvrđivanje povrede Etičkog kodeksa mora se naznačiti ime i prezime lica protiv koga se podnosi inicijativa, opisati ponašanje tog lica koje predstavlja kršenje Etičkog kodeksa, gdje i kada je to ponašanje ispoljeno.

Etički odbor radi u sjednicama.

Sjednice se održavaju po potrebi.

Sjednica se održava ako je prisutno više od polovine ukupnog broja članova (kvorum).

Članovi Etičkog odbora dužni su da prisustvuju sjednici i učestvuju u njenom radu.

Ako predsjednik ne može da prisustvuje sjednici dužan je o tome blagovremeno obavjestiti druge članove i predložiti člana Etičkog odbora koji će ga zamjenjivati.

U slučaju opravdane spriječenosti da prisustvuje sjednici, član Etičkog odbora je dužan da o tome blagovremeno obavjesti predsjednika Etičkog odbora.

Etički odbor:

- Razmatranje prijava i pritužbi.

Etički odbor prima i na sjednicama analizira prijave i pritužbe vezane za neetičko ponašanje, te pokreće postupak ispitivanja i na taj način prati poštovanje Etičkog kodeksa, odnosno utvrđuje da li zaposleni, učenici, roditelji i treća lica postupaju u skladu sa etičkim pravilima škole (poštovanje, nediskriminacija, profesionalno ponašanje i td.).

U postupku razmatranja o povredi Etičkog kodeksa, Etički odbor će pribaviti izjašnjenje lica protiv koga je data inicijativa za pokretanje postupka.

- Donošenje mišljenja i preporuka.

Na osnovu utvrđenih činjenica, Etički odbor daje mišljenje i preporuke za rješavanje problema ili predlaže mjere (opomene, edukacije, disciplinski postupak) najkasnije u roku 30 dana od njenog podnošenja (većinom od ukupnog broja glasova).

- Zaštita prava svih učesnika u postupku.

Etički odbor vodi računa o pravičnosti postupka i zaštiti dostojanstva svih uključenih strana (zaposlenih, učenika, trećih lica, roditelja).

- Saradnja sa upravom škole.

Etički odbor zajedno sa upravom škole radi na unapređenju školskog okruženja i etičke kulture.

- Vođenje evidencije i izvještavanje.

Etički odbor (odnosno jedan od članova) vodi zapisnike sa sjednica o slučajevima u kojima postupaju i redovno obavještava direktora.

2. UPOZNAVANJE SA ETIČKIM KODEKSOM

Direktor škole je dužan upoznati zaposlene sa odredbama Etičkog kodeksa.

Crna Gora
Javna ustanova Osnovna škola
“Štampar Makarije”
Podgorica

ETIČKI KODEKS

Broj: 603/26-1052/1

Podgorica, 07. maj 2026. godine

Na osnovu člana 76 stav 1 tačka 4 Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju („Službeni list RCG“, br. 64/02, 31/05 i 49/07 i „Službeni list CG“, br. 45/10, 40/11, 45/11, 36/13, 39/13, 47/17, 59/21, 146/21, 3/32, 84/24 i 89/25) i člana 17 tačka 5 Statuta, Školski odbor JU Osnovne škole „Štampar Makarije“ u Podgorici, na sjednici održanoj 07. maja 2026. godine, donio je

ETIČKI KODEKS JU OŠ „ŠTAMPAR MAKARIJE“ u PODGORICI

Sadržaj:

I UVOD

II PREAMBULA

III OSNOVNA NAČELA

IV NEPRIHVATLJIVA PONAŠANJA

V PROFESIONALNA PRAVA I ODGOVORNOSTI

VI KONTROLNI MEHANIZMI

I UVOD

Etički kodeks JU OŠ “Štampar Makarije” u Podgorici predstavlja skup vrijednosti, smjernica i model ponašanja kojeg su svi zaposleni škole dužni pridržavati se.

Cilj Etičkog kodeksa je podsticanje razumijevanja i prihvatanje temeljnih načela moralno opravdanog ponašanja, te njihova primjena u školi. Etički kodeks nastoji afirmirati i promovirati vrijednosti koje su specifične za obrazovnu-vaspitnu djelatnost.

Etički kodeks podložan je stalnim promjenama u skladu sa razvojem i razumijevanjem etičkih vrijednosti u specifičnom društvenom kontekstu.

Etički kodeks se sastoji od Uvoda, Preambule, Opštih odredaba, Temeljnih načela, Neprihvatljivog ponašanja, Profesionalnih prava i odgovornosti te Kontrolnih mehanizama.

JU OŠ “Štampar Makarije” Podgorica dužna je upoznati sve zaposlene s Etičkim kodeksom. Nepoznavanje ili nerazumijevanje etičkih standarda ne opravdava neetičko ponašanje.

II PREAMBULA

JU OŠ “Štampar Makarije” u kontinuitetu radi na savjesnom i dosljednom ispunjavanju svoje obrazovno-vaspitne uloge u društvu, zaštititi i unapređivanju slobode pojedinca, te promovisanju načela etičkog i profesionalnog postupanja.

U skladu s tim uvjerenjima od svih zaposlenih u JU OŠ “Štampar Makarije” očekuje se lojalnost najvišim etičkim vrijednostima poštenja, pravednosti, odgovornosti i međusobnog poštovanja.

Etički kodeks promoviše standarde kojima se štite i ističu prava, te osigurava pravedno i jednako postupanje prema svakom zaposlenom u školi.

Poštovanjem Etičkog kodeksa, prilikom obavljanja svojih dužnosti, zaposleni čuvaju ugled i dostojanstvo svoje profesije, te se odgovorno, etički i s poštovanjem odnose prema drugima.

III OSNOVNA NAČELA

1. JU OŠ “Štampar Makarije” svakom zaposlenom u školi mora osigurati sva prava zagarantovana Ustavom i pozitivnim propisima Crne Gore.
2. Svi zaposleni trebaju biti poštovani kao osobe u skladu sa zajamčenim pravima koja proizlaze iz poštovanja njihovog života, integriteta i dostojanstva.

3. Svi zaposleni imaju obaveze i odgovornosti prema drugima u smislu odgovornog ponašanja i dužnog poštovanja.
4. Svaki zaposleni je dužan ponašati se u skladu sa načelima jednakosti i pravednosti, na način da su isključeni svi oblici diskriminacije, ponižavanja, zlostavljanja, uznemiravanja ili iskorištavanja.
5. Zaposleni ne smiju zloupotrijebiti svoj autoritet i ne smiju dopustiti da lični interesi i odnosi rezultiraju situacijama koje mogu uticati na objektivno prosuđivanje, te etičko i profesionalno obavljanje radnih obaveza.
6. Škola je dužna da svim zaposlenima osigura jednake uslove za ostvarivanje profesionalnih obaveza, iskazivanja intelektualnih sposobnosti i napredovanja.
7. Od zaposlenih se očekuje da odgovorno, savjesno, profesionalno i etički ispunjavaju sve svoje obaveze jednih prema drugima, prema učenicima/učenicama, roditeljima i trećim licima koja borave u školi, te da u svom djelovanju koriste načela ljubaznosti, objektivnosti, nepristranosti, razboritosti i tolerancije.
8. Zaposni su dužni poštovati kriterijume stručnosti, i s tim u vezi se stalno usavršavati.
9. Zaposleni su dužni podsticati i održavati saradnju u međusobnim odnosima, te nastojati učinkovito iskorištavati resurse škole i djelovati na njihovom povećavanju.
10. Od svih zaposlenih se očekuje postupanje u duhu zajedništva, djelovanje u vanškolskim aktivnostima koje neće biti u sukobu s njihovim profesionalnim obavezama u školi, niti će štetiti tim obavezama.
11. Od svih zaposlenih u školi se očekuje poštovanje pravnih propisa i pravnih postupaka koji se odnose na njihove obaveze.

IV NEPRIHVATLJIVA PONAŠANJA

1. Diskriminacija

Nedopustivim se smatra svaki oblik neposredne i posredne diskriminacije utemeljen na religiji, etničkoj i nacionalnoj pripadnosti, rasi, polu, imovinskom stanju, porijeklu, porodičnom i bračnom statusu, trudnoći, porodičnim obavezama, godinama, invalidnosti, tjelesnom izgledu, političkom opredjeljenju i zdravstvenom stanju.

Isključivi kriterijumi vrednovanja i napredovanja smiju biti stručnost, postignuti rezultati u obavljanju određene vrste radnih zadataka, sposobnost i profesionalne zasluge.

2. Uznemiravanje

Nedopustivim se smatra svako uznemiravanje utemeljeno na religiji, etničkoj i nacionalnoj pripadnosti, rasi, polu, imovinskom stanju, porodičnom i bračnom statusu, trudnoći, porodičnim obavezama, godinama, invalidnosti, tjelesnom izgledu, političkom opredjeljenju i zdravstvenom stanju.

Ovim Etičkim kodeksom uznemiravanjem se smatra svako neprimjereno ponašanje prema drugoj osobi koje ima za cilj ili jeste povreda ličnog dostojanstva, koje ometa obavljanje radnih zadataka ili smanjuje kvalitet života te osobe, na način da je ponižava, vrijeđa ili zastrašuje.

Stanje intoksikacije alkoholom ili drugim sredstvima ne može se smatrati olakšavajućim okolnostima u slučajevima uznemiravanja.

3. Seksualno uznemiravanje

Seksualno uznemiravanje je nedopustivo ponašanje koje karakteriše izostanak pristanka ili odbijanje druge strane, a uključuje: ponavljano neželjeno upućivanje verbalnih i fizičkih prijedloga seksualne namjere drugoj osobi, seksualno napastvovanje, ponavljano neželjeno iznošenje šala ili seksualno obojenih primjedbi, ruganje i ismijavanje, izlaganje seksualno uvredljivom ili uznemirujućem materijalu, zahtijevanje seksualnih usluga.

Nedopustivim se smatra svaki pokušaj osobe koja ima poziciju autoriteta uslovljavanje svog djelovanja ili nedjelovanja seksualnim uslugama.

Seksualno uznemiravanje je nedopustivo jer stvara neprihvatljivo radno i obrazovno okruženje.

Neprihvatljivim se smatra i svako vršenje pritiska na osobu koja je odbila ili prijavila takvu vrstu ponašanja.

Neprihvatljivim ponašanjem smatra se i zanemarivanje prijave seksualnog uznemiravanja u smislu odlaganja ili neispitivanja prijavljenog seksualnog uznemiravanja.

4. Objektivnost i nepristranost

Zaposleni u školi su dužni biti pravedni i ne smiju dopustiti da na njihovu objektivnost utiču predrasude bilo koje vrste.

Svi zaposleni u školi trebaju ustrajati na nepristrasnom stavu, naročito kada su u pitanju prava pojedinaca ili manjinskih skupina.

V PROFESIONALNA PRAVA I ODGOVORNOSTI

1. NORME (ODNOS) PREMA UČENICIMA/UČENICAMA

Etički kodeks JU OŠ "Štampar Makarije" u Podgorici definiše prava i odgovornosti u odnosu nastavnika, vaspitača i stručnih saradnika u školi prema učenicima/učenicama.

Svi učenici JU OŠ "Štampar Makarije" jednaki su u svojim pravima (ljudska prava, dječja prava), dužnostima i odgovornostima.

Nastavnici, vaspitači i stručni saradnici trebaju u odnosu prema učenicima/učenicama:

- Poštovati različitost i individualnost (uvažavati i prihvatati njihove različite potrebe, osobine ličnosti, uslove života u porodičnom domu i td.);
- Njegovati individualni pristup svakom djetetu;
- Razvijati samokritičnost kod učenika i podsticati njihovo kritičko i argumentovano mišljenje;
- Kontinuirano voditi brigu o intelektualnom i moralnom razvoju učenika;
- Pomagati učenicima/učenicama da učinkovito koriste sve dostupne izvore znanja (enciklopedije, časopise, internet, TV...);
- Njegovati saradničke odnose među učenicima;
- Razvijati kod učenika/učenica humane vrijednosti;
- Razvijati kod učenika/učenica stav da je korupcija društveno zlo;
- Objektivno, pravedno, otvoreno, pravovremeno vrednovati učenička postignuća u cilju njihovog svestranog razvoja.

2. *NORME (ODNOS) PREMA NASTAVI (PROFESIJI)*

Etičkim kodeksom nastavnici, vaspitači i stručni saradnici JU OŠ "Štampar Makarije" se obavezuju da će:

- Poštovati svoju struku i svoje radno mjesto;
- Podsticati humane vrijednosti i savjestan odnos prema radu;
- Kvalitetno se pripremati za svakodnevni rad;
- Podsticati kreativnost, timski rad, vannastavne aktivnosti, projekte i druge oblike podučavanja;
- Koristiti savremene didaktičke metode i strategije podučavanja;
- Koristiti savremenu nastavnu tehnologiju uvažavajući njene metodičke vrijednosti;
- Konstantno i aktivno se stručno usavršavati.

3. *NORME (ODNOS) PREMA KOLEGAMA*

Etičkim kodeksom JU OŠ "Štampar Makarije" u Podgorici svi zaposleni škole se obavezuju da će:

- Podsticati saradničke odnose;
- Podržavati timski rad i saradnju;
- Usmjeravati mlađe kolege i pomagati im;
- Prihvatiti dobronamjernu i argumenovanu kritiku koja doprinosi boljitku rada i ustanove;

- Njegovati ljubaznost, uljudnost i otvorenost u komunikaciji;
- Voditi brigu o profesionalnom pristupu radu;
- Njegovati jednakost svih zaposlenih u pravima i obavezama;
- Dosljedno sprovesti zajednički dogovorene odluke;
- Čuvati poslovnu tajnu.

4. ODNOS PREMA LOKALNOJ ZAJEDNICI

Etičkim kodeksom JU OŠ "Štampar Makarije" u Podgorici svi zaposleni škole obavezuju se da će:

- Razvijati i njegovati ravnopravan odnos prema svim članovima društvene zajednice;
- Podsticati slobodu izražavanja u međusobnoj komunikaciji;
- Podsticati roditelje na što bolju saradnju;
- Uključivati roditelje u život škole kao aktivne saradnike u pojedinim aktivnostima;
- Pravovremeno i što potpunije informisati roditelje o svim važnijim događanjima u školi;
- Podsticati nenasilno rješavanje problema svih subjekata;
- Podsticati dobru saradnju sa lokalnom samoupravom;
- Njegovati običaje lokalne sredine i djecu senzibilisati za njihovo očuvanje i predaju;
- Korektno predstavljati instituciju i razlikovati vlastite stavove od stavova institucije u kojoj se radi;
- Moralno se ponašati, te odgovorno i profesionalno raditi.

5. PROFESIONALNO NAPREDOVANJE

Škola treba da osigura svim zaposlenim škole jednake uslove za napredovanje.

Procjena uspješnosti profesionalne kompetencije i ostvarivanja profesionalnih obaveza treba biti objektivna, nepristrana i utemeljena na definisanim kriterijumima, odnosno na profesionalnoj stručnosti, profesionalnim zaslugama i rezultatima u obavljanju zadataka propisanih radnim mjestom.

6. PRIMANJE POKLONA I DRUGIH DOBARA

Zaposleni u školi ne smiju tražiti poklone, podsticati darivanje niti primati poklone, bilo za sebe ili neku drugu osobu, za koje postoji pretpostavka da će posredno ili neposredno uticati na njihovu objektivnost, ispunjavanje profesionalnih obaveza, te poštovanje profesionalnih prava i dužnosti.

Obaveza je svih zaposlenih u školi otklanjati svaki pokušaj korupcije.

7. JAVNO NASTUPANJE

U svim oblicima javnih nastupa i djelovanja u kojima predstavlja JU OŠ "Štampar Makarije" u Podgorici, zaposleni iznose stavove škole u skladu s propisima, dobijenim ovlaštenjima, stručnim znanjem i odredbama Etičkog kodeksa. Pri iznošenju stavova škole kao i svojih ličnih stavova, zaposleni škole paze na ugled škole, lični ugled i ugled svog zanimanja.

8. ODGOVORNOST PREMA ŠKOLI

Profesionalne djelatnosti zaposlenih škole trebaju, što je moguće više, doprinosti ostvarenju zadataka škole. U tom smislu ne odobrava se:

- namjerno ometanje aktivnosti koje škola sprovodi ili podržava;
- bilo koja vrsta djelovanja (lobiranje, zlouporaba pozicije autoriteta i td.) kojoj je cilj stvaranje povlašćene pozicije pojedinca i skupina na štetu objektivnih kriterijuma;
- upotreba školske imovine ili pogodnosti za lične, komercijalne, političke ili religijske svrhe bez posebnog odobrenja;
- kršenje kućnog reda škole;
- podsticanje drugih članova društvene zajednice na nepoštovanje školskih pravila;
- namjerno predstavljanje ličnih stavova kao službenog stava škole radi sticanja lične koristi ili ostvarivanja ličnih interesa.

VI KONTROLNI MEHANIZMI

1. PRITUŽBE NA NEPOŠTOVANJE ETIČKOG KODEKSA i NADLEŽNOST ETIČKOG ODBORA

Učenici/učenice, roditelji i zaposleni mogu se obratiti direktoru škole ili Etičkom odboru pisanom pritužbom ili prigovorom u slučaju da smatraju da je došlo do povrede odredaba Etičkog kodeksa odnosno u slučajevima kada se ne poštuju odredbe Etičkog kodeksa.

Etički odbor se bira svake školske godine i čine 3 člana i to: jedan iz reda nastavnika i jedan od stručnih saradnika (biraju se na sjednici Nastavničkog vijeća) i predsjednik sindikalne organizacije, koji je ujedno i predsjednik Etičkog odbora.

Etički odbor pokreće postupak:

- po dobijenoj pritužbi ili prigovoru zbog povrede Etičkog kodeksa ili
- po inicijativi direktora škole zbog povrede Etičkog kodeksa.

U Inicijativi za pokretanje postupka za utvrđivanje povrede Etičkog kodeksa mora se naznačiti ime i prezime lica protiv koga se podnosi inicijativa, opisati ponašanje tog lica koje predstavlja kršenje Etičkog kodeksa, gdje i kada je to ponašanje ispoljeno.

Etički odbor radi u sjednicama.

Sjednice se održavaju po potrebi.

Sjednica se održava ako je prisutno više od polovine ukupnog broja članova (kvorum).

Članovi Etičkog odbora dužni su da prisustvuju sjednici i učestvuju u njenom radu.

Ako predsjednik ne može da prisustvuje sjednici dužan je o tome blagovremeno obavjestiti druge članove i predložiti člana Etičkog odbora koji će ga zamjenjivati.

U slučaju opravdane spriječenosti da prisustvuje sjednici, član Etičkog odbora je dužan da o tome blagovremeno obavjesti predsjednika Etičkog odbora.

Etički odbor:

- Razmatranje prijava i pritužbi.

Etički odbor prima i na sjednicama analizira prijave i pritužbe vezane za neetičko ponašanje, te pokreće postupak ispitivanja i na taj način prati poštovanje Etičkog kodeksa, odnosno utvrđuje da li zaposleni, učenici, roditelji i treća lica postupaju u skladu sa etičkim pravilima škole (poštovanje, nediskriminacija, profesionalno ponašanje i td.).

U postupku razmatranja o povredi Etičkog kodeksa, Etički odbor će pribaviti izjašnjenje lica protiv koga je data inicijativa za pokretanje postupka.

- Donošenje mišljenja i preporuka.

Na osnovu utvrđenih činjenica, Etički odbor daje mišljenje i preporuke za rješavanje problema ili predlaže mjere (opomene, edukacije, disciplinski postupak) najkasnije u roku 30 dana od njenog podnošenja (većinom od ukupnog broja glasova).

- Zaštita prava svih učesnika u postupku.

Etički odbor vodi računa o pravičnosti postupka i zaštiti dostojanstva svih uključenih strana (zaposlenih, učenika, trećih lica, roditelja).

- Saradnja sa upravom škole.

Etički odbor zajedno sa upravom škole radi na unapređenju školskog okruženja i etičke kulture.

- Vođenje evidencije i izvještavanje.

Etički odbor (odnosno jedan od članova) vodi zapisnike sa sjednica o slučajevima u kojima postupka i redovno obavještava direktora.

2. UPOZNAVANJE SA ETIČKIM KODEKSOM

Direktor škole je dužan upoznati zaposlene sa odredbama Etičkog kodeksa.

3. JAVNOST ETIČKOG KODEKSA

Etički kodeks se ističe na vidnom mjestu u školi.
Etički kodeks objavljuje se na web-stranici škole.

4. PRESTANAK VAŽNOSTI

Stupanjem na snagu ovog Etičkog kodeksa prestaje da važi Etički kodeks sa kodeksom ponašanja u JU OŠ "Štampar Makarije" Podgorica br.158/1 od 04.04.2013. godine.

5. STUPANJE NA SNAGU

Ovaj Etički kodeks JU OŠ "Štampar Makarije" u Podgorici stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja na oglasnoj tabli škole, nakon donošenja na sjednici Školskog odbora, a primjenjivaće se od 1. septembra 2026. godine.

Broj: 603/26-1052/1

U Podgorici, 07. maja 2026. godine

Predsjednica Školskog odbora
Vesna Stanković

